

Mariëlle van der Velden is bezig met een cliënt in zorgcentrum 't Brook te Voerendaal.

© luc lodder

Specialisatie ouderengeneeskunde

Een vervolgopleiding tot specialist ouderengeneeskunde. Daar start de Universiteit Maastricht (UM) vanaf september 2019 mee. Er is grote vraag naar deze artsen, want Limburg vergrijst in rap tempo.

DOOR MARIANNE SLEGERS
MAASTRICHT

Als de prognose klopt, is meer dan de helft van de Limburgers ouder dan 50 jaar in 2050. Jonge mensen trekken weg uit Limburg. Ook is de groep ouderen relatief groot doordat er sinds de jaren zeventig minder geboortes zijn. Eén van de gevolgen is dat de zorgvraag toeneemt, zegt specialist ouderengeneeskunde Mariëlle van der Velden, die de nieuwe opleiding gaat coördineren. „In 2030 werkt waarschijnlijk zo'n 20 procent van de beroepsbevolking in de zorg.” Door het wegvallen van de verzorgingshuizen is er een gapend gat ontstaan tussen de huidige verpleeghuizen en de thuissituatie. Jos Schols, hoogleraar ouderengeneeskunde aan de UM: „Dit vraagt om extra versterking van de medische zorg voor zelfstandig wonende ouderen.” Maar er is ook een groeiende behoefte aan meer specialisten in de verpleeghuizen, want de zorg daar is complexer geworden. Schols: „Alleen de meest kwetsbare en hulpbehoevende ouderen komen

tegenwoordig nog in aanmerking voor opname in een verpleeghuis.” De ouderenzorg is flink veranderd in het afgelopen decennium. Schols: „Kwetsbare ouderen blijven tegenwoordig veel langer in hun eigen woonomgeving.”

De nieuwe driejarige opleiding wordt ondergebracht bij de vakgroep huisartsgeneeskunde van de UM en hoopt in september met tien tot twaalf nieuwe aio's (artsen in opleiding) te starten. Vooralsnog gebeurt dit onder verantwoordelijkheid van het RadboudUMC in Nijmegen dat – net als Amsterdam en Leiden – een soortgelijke specialisatie aanbiedt.

Imagoprobleem

Op termijn hoopt de opleiding zelfstandig verder te kunnen. Schols: „Deze specialisatie had lang een imagoprobleem. Vaak denken jonge artsen dat het ziekenhuis de meeste uitdaging biedt. Dat beeld begint gelukkig te kantelen.”

De specialist ouderengeneeskunde – voorheen ook wel ‘verpleeghuisarts’ genoemd – is expert in de zorg voor kwetsbare en hulpbehoevende ouderen. Niet alleen in het verpleeghuis, maar ook voor de huisarts. Van der Velden: „De uitdaging van dit specialisme is dat het heel breed is. Je krijgt als arts met ouderen te maken die door meerdere aandoeningen tegelijk toenemend zorgafhankelijk zijn. Daarnaast spelen vaak ook ethische vragen mee: wat ga je nog doen? Wat is met het oog op iemands leeftijd, verantwoord en nog zinvol?”

Praten

Van der Velden: „Specialisten ouderengeneeskunde zijn vaak bezig om te anticiperen op het naderende levenseinde. Bijvoorbeeld: wil iemand wel of niet nog naar het ziekenhuis, of wel of niet nog worden gereanimeerd?”

Zorgbehoevende ouderen hebben behalve met veelvoorkomende ziekten zoals dementie, ook vaak te maken met een opeenstapeling van chronische ziekten.

Schols: „Als specialist ouderengeneeskunde ben je op zoek naar de juiste balans tussen cure en care. Het gaat niet zozeer om het toevoegen van dagen aan het leven, maar om het toevoegen van leven aan de dagen.”